

МАТЕРІАЛИ КОНФЕРЕНЦІЇ

1. ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ ТА МАРКЕТИНГУ

Артеменко С. Б., канд. соціол. наук,
старш. викл. кафедри соціології та політології

ПІЗНАВАЛЬНО-ЕВРИСТИЧНА ЦІННІСТЬ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ З ДИСЦИПЛІНИ «СОЦІОЛОГІЯ» У НАЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Рационально організована і системно запроваджена викладачем протягом навчального семестру самостійна робота студентів з дисципліни «соціологія» повинна задовольняти певним освітнім стандартам. По перше, виступати не тільки ефективним інструментом перевірки поточного рівня знань, діагностики їх пізнавальних можливостей. З іншого боку, вона має спонукати до виявлення творчого потенціалу студентів у цілому. Іншими словами, самостійне вивчення дисципліни та його демонстрація викладачу має викликати неабияку зацікавленість та пізнавальний інтерес в осіб, які здобувають освіту. При цьому також формувати у них позитивне ставлення до навчального предмету, нове осмислення та вирішення актуальних проблем соціального життя суспільства. Однак на практиці самостійна підготовка здобувачів освіти нерідко спонукає їх до застосування так званого «шаблонного», стереотипного мислення: «вивчив, здав і забув все те, чому так довго навчався». Традиційна

реферативна робота доволі часто спонукає студента до репрезентації викладачеві однотипного матеріалу, взятого з майже однакових наукових джерел, в якому інколи фактично відсутній певний натяк на індивідуальну й головним чином творчу пізнавальну діяльність.

За такої умови, цілком актуальним та необхідним видається розробка та запровадження у рамках самостійної підготовки студентів з дисципліни «соціологія» таких завдань, які б вирізнялися високою пізнавально-евристичною цінністю в освітньому процесі.

Такими ефективними засобами могли б виступати різноманітні нетрадиційні, «проблемні» види самостійної роботи. Наприклад, такий вид когнітивно-творчого завдання, як написання студентом роботи про становлення свого «соціального я» та соціологічний аналіз статті. З одного боку, перша робота б дозволила не тільки успішно діагностувати рівень системного розуміння студентами таких фундаментальних категорій та понять соціології, як особистість, соціалізація, суспільство та його соціальна структура, соціальний статус, соціальна роль, соціальні групи, спільноти, соціальний інститут та інші. До того ж вона б спонукала до осмислення студентами своєї позиції у соціумі, застосування ними в автобіографічних джерелах вже засвоєний соціологічний матеріал у власному осмисленні найбільш значущих соціально-політичних процесів. При цьому соціологічний аналіз статті передбачає глибоке розуміння студентами сутності методології соціологічної науки, зокрема основних методів аналізу соціологічних документів. Соціологічний аналіз статті стимулює до творчо-пошукової діяльності суб'єктів навчання, оскільки передбачає кропітку роботу студентів по відбору та аналізу наукової статті у фахових соціологічних журналах, прикладного застосування соціологічних методів. Звідси це мотивує до зростання наукового рівня студентів загалом, оскільки аналізований матеріал за глибиною соціологічного теоретизування нерідко може виходити за межі навчальної програми.

Узагальнюючи вище означене, можна дійти висновку що пізнавально-евристичні можливості самостійної роботи студентів здатні виступати прогресивними знаряддям для здійснення контролю їх знань, спонукати до зростання особистої мотивації, зацікавленості у вивченні дисципліни соціологія. Отже, ефективна самостійна підготовка студентів повинна виступати важливою складовою якісної системи вітчизняної освіти.